

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
भारतीयविद्या पारंगत (एम्.ए.)- (सत्र पद्धती: नियमित)

R

परीक्षा: जून-जुलै - २०२२

तिसरे सत्र

विषय: - प्राचीन भारतीय विज्ञान आणि तंत्रज्ञान (19R1336)

दिनांक: ०१/०७/२०२२

गुण: ६०

वेळ: दु. २.०० ते ४.३०

सूचना :- (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. (२) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र. १. सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३६)
१. विज्ञानविमुखतेच्या प्राचीन दुष्परिणामांविषयी सांगा.
 २. प्राचीन भारतीय वैद्यकाचा आढावा घ्या.
 ३. प्राचीन भारतातील भौतिकशास्त्राच्या ज्ञानाविषयी सविस्तर लिहा.
 ४. रसायनविद्येतील प्राचीन भारताचे योगदान स्पष्ट करा.
 ५. शुल्बसूत्रांमधील विषयांचे विवेचन करा.
- प्र. २. टीपा लहा. (कोणतेही तीन) (१८)
१. आर्यभट
 २. ब्रह्मगुप्त
 ३. वराहमिहिर
 ४. भास्कराचार्य
 ५. कणाद
- प्र. ३. एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०६)
१. तिथी म्हणजे काय ते सांगा.
 २. योग म्हणजे काय ते सांगा.
 ३. वार ही संकल्पना स्पष्ट करा.
 ४. नक्षत्रांची माहिती द्या.
 ५. वर्ष ही संकल्पना सांगा.
 ६. अधिकमास म्हणजे काय ते सांगा.